

עלון שבועי נחלת שדה

חידושי תורה בדרך הדרוש
והאגדה על פרשת השבוע

מאת מחבר סדרת הספרים "נחלת שדה" על התורה והמועדים

300 ע"כ וז"ל תש"ע ח' סיון 300

לתגובות/הערות/דרשות והרצאות ניתן לפנות לטלפון – 050-4145482,

ניתן לקבל את העלון במייל etayba1@gmail.com

הנושא: מעלת חודש כסלו

זכה לפרסים רבים כמיזם הנדסי, אדריכלי, עיצובי, נופי, תרבותי, כלכלי, על תרומתו לסביבת מפרץ סן פרנסיסקו, על הוספת נתיב אופניים ועוד. גשר שער הזהב הפך לסמלה הבלתי מעורער של העיר סן פרנסיסקו, כמו שהאייל מסמל את פריז, הביג בן את לונדון וכן הלאה.

אבל המהנדס עצמו מת מהתקף לב עם השלמת המשימה של בנייתו, כשהוא איננו זוכה ליהנות מפירות יצירתו.

והנה עוד דוגמא – מגדל וויליס (שנקרא בעבר ועדיין מכונה גם מגדל סירס) הוא גורד שחקים בעל 108 קומות ו-442 מטרים בשיקגו שבאילינוי. במועד השלמת בנייתו בשנת 1973, היה זה הבניין הגבוה ביותר בעולם, יותר ממגדלי מרכז הסחר העולמי (מגדלי התאומים) שבניו יורק, והוא החזיק בדירוג זה במשך כמעט 25 שנים. הבנין נבנה על ידי פזלור חאן - מהנדס גורדי שחקים, וגם הוא שמחתו נקטעה באיבה כשהוא בקושי משלים את שנתו ה-50. ויש עוד דוגמאות למכביר.

ונשאלת השאלה מדוע? מדוע בורא עולם יצר ככה את העולם שאנשים בשיא הצלחתם, בשיא פריחתם נגדעים ונעלמים?

כמו כן אנחנו רואים זאת בחיים הפרטיים שלנו, בנאדם יש לו סבתא זקנה, חיה תשעים שנה מתי היא נזכרת למות, בדיוק יומיים לפני חתונה או שמחה אחרת. מדוע? למה? לא יכלה למות חודשיים קודם או אחר כך?

בספר 'יצירה' (שיש המייחסים אותו לאברהם אבינו, פרק חמישי) כותב: המליך אות 'ס' בשינה וקשר לו כתר וצר בהם קשת בעולם וכסלו בשנה.

ויש להבין מה השייכות בין האות 'ס' לחודש כסלו? כמו כן מה השייכות בין האות 'ס' אל השינה?

הש"ה הקדוש (בית הגדול ד"ה והנה האדם הוא סולם) וז"ל: הנה 'ס' קרוב ל"ם סתומה רק שזו ריבועא וזו עיגולא, ויש בכאן רמז גדול, כי הנה זה עולם העשייה הכולל שמים וארץ וכל צבאם הוא בעיגולא, כי אנחנו רואים השמים עגולים ועשייה רוחנית היא כח בהשמים כמו הנשמה בגוף על כן נרמז בס' ע"כ. ומבואר בדבריו שצורתה העגולה של האות 'ס' רומזת על השלמות הכוללת של השמים והארץ וכל צבאם.

כמו כן 'ס' בגימטריא שישים, והמספר שישים מורה על שלמות. יש שישים ריבוא אותיות לתורה כנגד שישים ריבוא ישראל (ועי' בהקדמת הזוה"ק דף ב; שגם כאשר נענשו ישראל ומתו, כשציוה הקב"ה למנותם ראו שלא נחסר משישים ריבוא ישראל אפילו אחד).

כמו כן ברכת הכהנים שלמות הברכות יש בה שישים תיבות. שלמות התורה שבעל פה גם היא במספר שישים: אומר המדרש שיר השירים רבה (ו/ב): ר' יצחק פתר קרייה בפרשיותיה של תורה: ששים המה מלכות - אלו ששים

הגאון רבי חיים פאלאג'י בספרו מועד לכל חי (סימן כו סעיף ה') כותב: וביום י' לחדש (מרחשון) שנולד גד יהיה היום הזה למזל טוב לכל העושה דבר, וביום טובה יהיה טוב, כי זכות גד חופף עליו כל היום ההוא, וכן כל חדש כסליו, כי מזלו גד יהיה מוצלח להרים מזלו, לכל עסקיו וכל ענייניו, בעזרתו יתברך שמו. ע"כ.

ננסה היום ללמוד קצת על מעלת חודש כסלו.

בהסטוריה העולמית ישנם כל מיני מבנים ענקיים שמראים את כוחו הגדול של האדם שהוא כמעט בלתי מוגבל. אלא שבבירור קל אנו מגלים, שהגיע הזמן ליהנות מכך הם לא יכלו ליהנות ממנו.

למשל, גשר ברוקלין מקשר את מנהטן לברוקלין, והוא עובר מעל לנהר המזרחי (East River) אורכו - 1,825 מטר. רוחב - 26 מטר. אם לוקחים בחשבון שבנייתו של הגשר הסתיימה בשנת 1883, הרי שמדובר בהישג הנדסי מדהים. הוא היה גשר התליה הארוך ביותר בעולם.

המהנדס של הגשר - ג'ון רובלינג, מהגר מגרמניה, היה גדול בנוי הגשרים בעולם במאה הקודמת, גאון וממציא, שפיתח שיטות עבודה יצירתיות אשר סללו את הדרך לבאים אחריו. יחד עם זאת, הוא היה הראשון ששילם את מחיר התהילה בפרויקט הענקי הזה. עוד בטרם החלו העבודות, במהלך סיור באתר הבנייה, נמעכה רגלו, והיה צורך לקטוע אותה. הפצע הזדהם והוא נפטר, כשהוא במרום תהילתו, ממחלת הטטנוס.

האסון שפקד את אביו לא הרתיע את וושינגטון רובלינג מלדבוק במטרה, והוא מונה כמהנדס ראשי של חברת הגשר של ניו יורק. הוא המשיך בדבקות בהשלמת המשימה של אביו, אולם מחיר התהילה נגבה גם ממנו: שלוש שנים לאחר תחילת העבודה נפגע קשה ממחלת הפעמון – מחלה הנגרמת לצוללנים שעולים במהירות מעומק המים למעלה. כאשר עלה במהירות רבה מדי מקייסון השקוע במימי הנהר בעומק 24 מטר.

לאחר פציעתו אשתו אמילי החלה להשתלם בהנדסה ושימשה כנציגתו באתר עבודות הבנייה. באמצעותה פיקח על המשך העבודה.

גשר ברוקלין נחנך באמצע שנת 1883, כשהוא רושם פרק של תהילה למשפחת רובלינג, אולם, כל זה במחיר הכבד של האסון שפקד אותם ובחייהם של 27 פועלים שנהרגו במהלך הבנייה.

גשר ברוקלין אינו הדוגמא היחידה של פרויקט ראוותני, שגבה מחיר כבד גם מבוניו. דוגמא נוספת, מתכננו של גשר שער הזהב בסאן פרנסיסקו - המהנדס היהודי ג'וזף שטראוס, הגשר

מסכתיות של הלכות. ושמונים פילגשים - אלו שמונים פרשיות שבתורת כהנים. ועלמות אין מספר - אין קץ לתוספות.

לכן נקרא היודע את התורה כולה "גאון", בגימטריא שישים כי הוא יודע את כל השישים מסכתות. [אלא ששואל השדי חמד (כללים פאת השדה מערכת ג' סימן כ"ה), שאם נספור ונמנה את מספר המסכתות בש"ס נמצא כי יש ס"ג מסכתות, ואף הסמ"ג נתן בהם סימן "ולבך יהא גס בהך", וגם לדברי הרמב"ם שג' הבבות: בבא קמא בבא מציעא ובבא בתרא, נחשבות כמסכת אחת הרי עדיין יש ס"א מסכתות? ותי', דה"מ ללא מסכת אבות שאין בהם גופי תורה אלא מוסרים. וכצ"ל במדרש שישים המה מלאכות שהם ששים מסכתות של הלכות].

מהסיבה הזאת שהאות ס' מורה על שלמות, גם האות ס' נזכרת פעם ראשונה בתורה במילה "ויסגור בשר תחתנה" שנאמר אצל האשה. כלומר, שהאדם לא נקרא "שלם" כל עוד שהוא לא מתחתן, כפי שאומרת הגמרא ביבמות דף ס"ב שאדם לא נשוי הוא עדיין לא נקרא "אדם". ולכן גם המנהג לקדש עם טבעת, שהיא צורת האות ס', כדי ללמד, שרק עכשיו עם הנישואין הגעת לשלמות הנרמזת באות ס'.

בכוחו של האדם להגיע לשלמות אבסולוטית, ואף התורה דורשת מאיתנו, לנסות להגיע לשלמות אבסולוטית, כדברי חז"ל בתנא דבי אליהו רבה (פרק כ"ה): "לעולם יאמר אדם מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב", כלומר, האדם צריך לשאוף לטוב, לנסות להגיע אל הרמה הגבוהה ביותר והיא להידמות אל האבות הקדושים.

אולם נבראת אות ס' בשינה, כי לעומת האות ס' המרמזת על שלמות, באה השינה וגמלה על מוגבלותו של האדם, כפי שאומר המדרש, שטעו המלאכים ורצו לומר "קדוש" על אדם הראשון וחשבוהו לאלוה, לכן הקב"ה הפיל עליו תרדמה ובה נתגלה מגבולותיו וחסרונותיו.

צורת האות ס' בכתובת סת"ם מורכבת מהאות כ' והאות ו' ששניהם בגימטריה כ"ו כמספר שם הוי"ה. כלומר, האדם יכול להגיע לשלמותו רק בעזרתו יתברך, ולכן נבראת האות ס' בשינה, לומר, כי האדם מוגבל וכדי להגיע לשלמות מוכרח הוא את עזרתו יתברך.

בזה נבוא ונענה אל שאלתנו, מדוע אנשים אינם זוכים ליהנות מיציר כפיהם, ארח שעמלו ועשו דברים גדולים וגבוהים, עוזבים את העולם. אולם בורא עולם רוצה ללמדנו בזה, כי השלמות היא אך ורק מאיתו יתברך, כי האדם מוגבל הוא, ולכן כשרואים יצירות פאר, שהאדם עלול לטעות ולחשוב כי כל יכול הוא, בא הקב"ה ומראה לו את מגבולותיו.

ולכן בזמן של שמחה, בה האדם מרגיש הצלחה ושמחה, הוא חייב לתלות את הכל בו יתברך, כי אחרת יצטרך בורא עולם להראות לו, כמה הוא תלוי בו.

בזה נבוא ונבאר, סגולת "אמתלאי בת כרנבו".

כתב הגאון החיד"א זצ"ל בספרו עבודת הקודש [כף אחת - ט':] "סגולה להולך לפני מלך או שר ומושל. יאמר שבעה עשר פעמים אמתלאי בת כרנבו, קודם שיעמוד לפניו".

והאדמו"ר משומרי אמונים היה אומר לומר עשר פעמים: "אמתלאי בת כרנבו" לפני קריאת שמע על המיטה כסגולה לזיכרון.

בספר עשר זכויות (אות י"ב) מביא בשם הרה"ק רבי יעקב מרדזימין, שלרשום את שמה על קלף ולהשים על פתח הדלת סגולה בזמן של מגפה שלא תיכנס המגפה לבית. והוא אומר, שמאות עשו כן וניצלו.

בספר פחד יצחק לרבי יצחק למפרונטי, כותב, שהרוצה לבקש בקשה כלשהי מאת ה', יאמר קודם לכן שבע עשרה פעם: "אמתלאי בת כרנבו".

מודע כל כך כוחה גדול של אמה של אברהם אבינו?

כתב החיד"א בספרו מדבר קדמות (מערכת ת' אות כ"ז), כי אמתלאי בת כרנבו תרח בא עליה בעל כרחא, ומביאה זו נולד אברהם אבינו.

אשה אחרת אולי היתה מתוסכלת ומנסה להפיל הריון זה שבא לה שלא ברצונה. אולם אמתלאי אותיות "אמת", היא אתה שהכל מאיתו יתברך, לכן היא זכתה שמביאה זו יבוא

אברהם אבינו אבי האומה, והשם שלה יש בו כל כך הרבה סגולות של ישועות. כי זוהי כוחה של אמונה.

בחודש כסלו מלשון כסיל ופתי, בחודש זה צריך לבטוח בה, לעשות עצמו ככסיל ופתי, שאינו ידוע דבר, ולהבין כי כל שלמותו תלויה אך ורק בו יתברך.

סיפר הרב חיים זאיד רבה של פרדס כץ, ישנה תרופה מסויימת שעלותה יקרה מאוד, היא מועילה לשכך כאבים במידה ניכרת, אולם היא לא מצילה חיים. מחמת העלות היקרה שלה אין הקופה מממנת תרופה זו, אלא יש ועדה חריגים, שמאשרת רק למקרים מסויימים בלבד.

בבין הזמנים האחרון ישבו שני אנשים בקופת חולים מכבי שברחוב רבי עקיבא בעיר בני ברק, ואחד מספר לחבירו, כי הוא ממתין להגיש בקשה עבור תרופה זו, כי אביו סובל מאוד, והתרופה תועיל לשכך את כאביו. מתעניין השני, אם יש לו מכרים או חברים שיוכלו להמליץ עליו בוועדה, אולם הוא השיב בשלילה. אמר לו החבר, אם כך ההמתנה שלך מיותרת הם דוחים את כולם. אני מסודר יש לי חבר פלוני שקשור לוועדה ודרכו אוכל לקבל את התרופה. השיב לו ראשון, כי הוא יש לו קשר עם בורא עולם וזו הפרוטקציה הטובה ביותר.

אותו יהודי שיש לו פרוטקציה נכנס ראשון, מבקש את הבקשה מפרט את הפרוטקציה שיש לו, אולם הפקידה מסבירה לו, כי כל הקשרים לא יעזרו כי הועדה מסתכלת רק על נתונים בריאותיים בלבד.

כששמע זאת שהיא אינה מוכנה לציין את קשריו הוא התפרץ והחל לצעוק עליה, הפקידה שראתה את תגובתו, מיד לחצה על הכפתור, באו שני מאבטחים והוציאו אותו בכח מחוץ לבנין.

הגיע תורו של הבוטח בה, הוא פונה לאחראית מעביר לה את הבקשה עבור אביו החולה, ומוסיף לה, אני מבקש שתוסיפי הערה למטה: שהחלטה לקבל את התרופה אינה תלויה בוועדה אלא בבורא עולם.

המזכירה אמרה לו: תראה... זה לא ענין של דת, יבדקו אם זה מגיע לו או לא. אבל חוזר היהודי ונבקש: מה ביקשתי ממך? כסף? בקשה קטנה שתרשמי...

אבל אני לא יכולה יחשבו שאני לא נורמלית...

טוב, תרשמי, כי הפציינט מבקש להוסיף, שהקב"ה הוא הקובע והמחליט ולא חברי הוועדה.

הפקידה מיד שולחת במייל את הבקשה לאחראית, האחראית שרואה את התוספת ... מתפלאת, ומרימה טלפון לפקידה כדי להבין את הענין. הפקידה מביאה לה לדבר עם הפציינט, שעדיין עומד ליד הדלפק וממלא את הטפסים.

הוא החל להסביר לה, שהוא מטפל לבדו באביו החולה, שאין לו שום עובד זר שמטפל בו, הוא מאכיל ומשקה אותו, מטייל איתו בכל בקר, וקשה לו לראות בסבלו של אביו, ולכן הוא מתחנן אליה שתאשר לאביו את התרופה.

דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב, היא השיבה, שאין הדבר תלוי בה אבל היא תנסה לעשות ככל שביכולתה.

מיד היא הרימה טלפון לראש הוועדה, והתחננה בפניו לאשר את התרופה ליהודי זה שנכנס לה לליבה. ראש הוועדה אישר מיד, והורה כי הוא יכול לגשת לקחת את התרופה מבית המרקחת ברחוב שחל 14 ברמת גן.

מיד נשלח המרשם במייל אל היהודי בבני ברק, שבשמחה נטל את המרשם ויצא מהבנין.

ביציאתו הוא עוד רואה את היהודי הראשון עם הפרוטקציה, שמתווכח עם המאבטח שיכניס אותו. הוא נופף עם המרשם ואמר לו: "הבוטח בה' חסד יסובבנו".

אלא שבזה לא נגמרה הישועה, עם יציאתו מהבנין הוא רואה משלוחן שעומד לצאת מהבנין. לשאלתו לאן הוא נוסע, השיב המשלוחן, לרחוב שחל 14 ברמת גן להביא תרופה משם. לבקשתו, הוא לקח גם את המרשם שלו, והביא עבורו את התרופה ללא כל טרחה מצידו.